

El potencial pedagògic dels arxius i la memòria feminista i LGBTQ+

Olga Maroto Delgado

-Desempolvar

- 1. Quitar a algo el polvo.
- 2. Poner en funciones algo que estaba inactivo desde hace mucho tiempo o sacar algo del olvido

María Moliner

La memòria feminista i LGTBIQ+

1

El paper dels
arxius

2

On estan els
arxius?

3

Què és
arxivable?

4

Democratitzar
els arxius

5

Possibilitats
pedagògiques
dels arxius

1

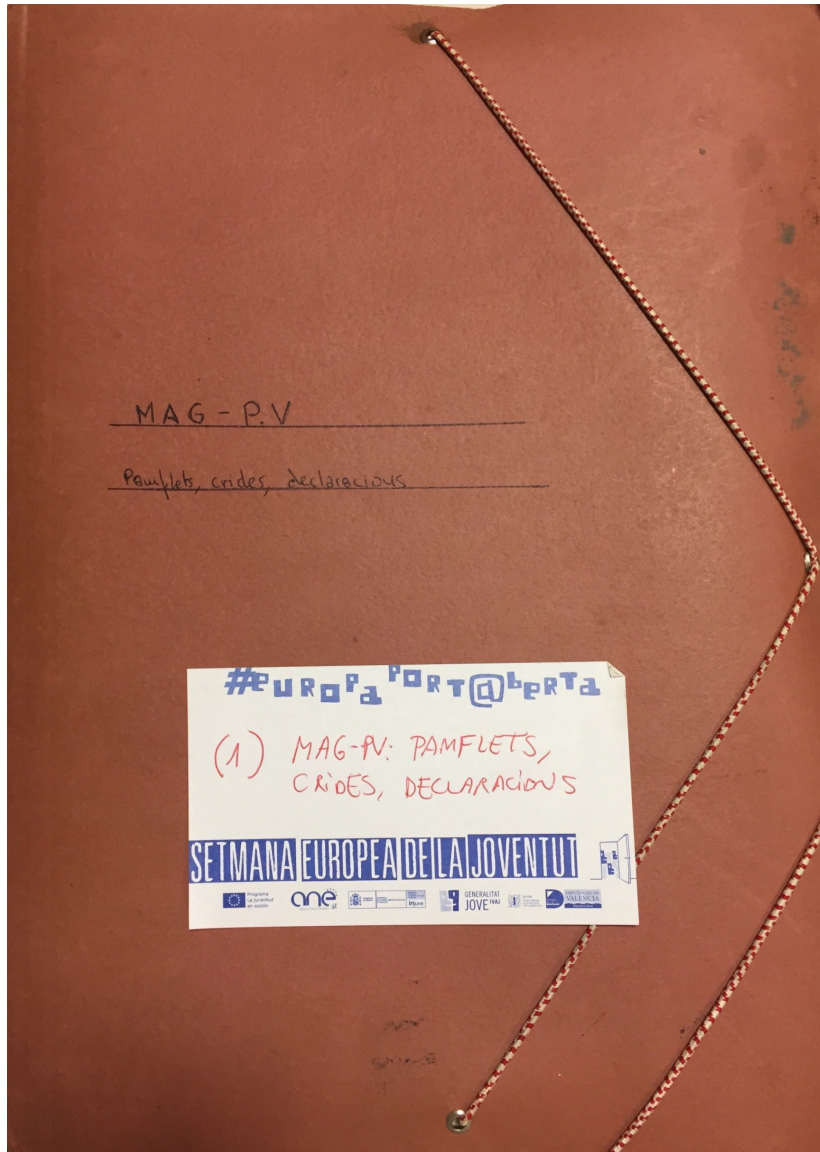
Arxius i memòria col·lectiva

EL PAPER DELS ARXIUS

#

Tot el que tenim...
i no ho sabem!

Font: Arxiu Col·lectiu Lambda

Las mujeres en general y las activistas feministas en particular deberían conocer que sus documentos privados y sus relatos de vida son valiosos para la historia y la memoria colectiva.

M. A. Codina-Canet, R. San Segundo Manuel (2016)

ARCHIVAS FF

PROPUESTAS FEMINISTAS EN TORNO A LA MEMORIA Y A LA DECONSTRUCCIÓN DE ARCHIVOS

Font: <https://genderhacker.net/?portfolio=archivas-ff>

2

On estan els arxius?

ELS ARXIUS FEMINISTES I LGTBQI+

- Carnaby

Exposició del 15 de febrer al 13 de juliol de 2018

Carta de la baralla de tarot feminista cuir
del col·lectiu INVASORRY (detaill: Mèxic)

L'esdevenir de les dissidències sexuals es compon d'històries difícils d'agrupar, unificar i llegir de manera organitzada. Aquesta diferència s'agrau pel fet que es tracta d'històries recents en què es barregen els aspectes personals i els col·lectius a través de documents, objectes i vivències disperses i alienades. Es tracta d'experiències que no encaixen i que desafien, a través del seu desmarcament, l'ordenació i l'organització regular de la memòria. D'altra banda, moltes vegades aquests materials es troben literalment en caixes, mentre esperen ser recuperats o organitzats per un gest que, si bé no es correspon exactament amb una sortida de l'armari, es pot interpretar en un sentit semblant en el context d'un museu.

Aquest anxi precari, disposat al tacte i al contacte, és un exercici de creació d'espais per a la memòria i la història pública a través de temes com la salut i la despatologització, els manifestos, la producció gràfica i visual, el sextil i la cartografia d'una geopolítica desencadenada. Un exercici obert i inabastat que, servint-se dels materials presents en diversos centres de documentació públics i personals de la ciutat de Barcelona, indaga pràctiques, discursos i sexualitats històricament desencadenats per tal de recopilar empremtes i formalitzacions d'una política de la disidència sexual. L'anxi s'ha nodrit de materials que ens han facilitat gairebé els centres de documentació, persones i

L'ansiu desencajaix corrida a entrar-hi per qualsevol dels materials, sempre incomplets, mòbils i inacabats. Materials accessibles i susceptibles de manipulació, disposats al tacte, lluny de l'asèpsia del làtex amb què habitualment es tracten els arxius tradicionals. Aquests documents «autèntics», rars, no pretenen ser originals sinó reproduir la seva pròpia càrrega viral, com si es tractés d'infeccions micropolítiques sense models de referència, que fins i tot buscant trencar els estereotips corren el risc de ser reterritorialitzats continuament.

Coordina aquest projecte **Lucía Egaña Rojas** en col·laboració amb estudiants del Programa d'Estudis Independents del MACBA (Julieta Obide, Vítu Nicolás Koralsky, Benzo, Diego Posada, Héctor Acuña, Juan David Galindo, Lina Sánchez, Lior Zisman Zalis, Javier Pizarro, Itxaso Corral, Isamit Morales, Alexander Arilla) i Camila González S.

#AnnuDesencantist

el Porvenir de la Revuelta
MEMORIA Y DESEO LUTEGO

¿Archivo Queer?

Imaginarios de acción y placer. Madrid 1989-1999

EXPOSICIÓN

**CONDE
DUQUE**

MADRID

orgullomundial.madrid.es

23/06/2012 - 06/01/2013

**GENEALOGÍAS
FEMINISTAS
EN EL ARTE
ESPAÑOL
1960-2010**

[illegible]

www.misac.ps

Avenida de
Cervantes y León

MUSAC

1977-2007 **Deseo
y resistencia**

Treinta años de movilización
lesbiana en el Estado español

Gracia Trujillo Barbadillo

**FIESTAS,
MEMORIAS
Y ARCHIVOS**

**POLÍTICA SEXUAL DISIDENTE Y
RESISTENCIAS COTIDIANAS EN
ESPAÑA EN LOS AÑOS SETENTA**

GRACIA
TRUJILLO &
ALBERTO
BERZOSA
(Eds.)

Maialen Aranguren
Alberto Berzosa
Kerman Calvo
Brice Chamouleau
Ramón Linaza
Pau López
Olga Maroto
Rafael M. Mérida
Alberto Mira
Francisco Molina
O.R.G.I.A.
Piro
Xavier Pujadas
Mª Dolors Ribalta
Alejandro Simón
Meri Torres
Gracia Trujillo

BRUMARIA

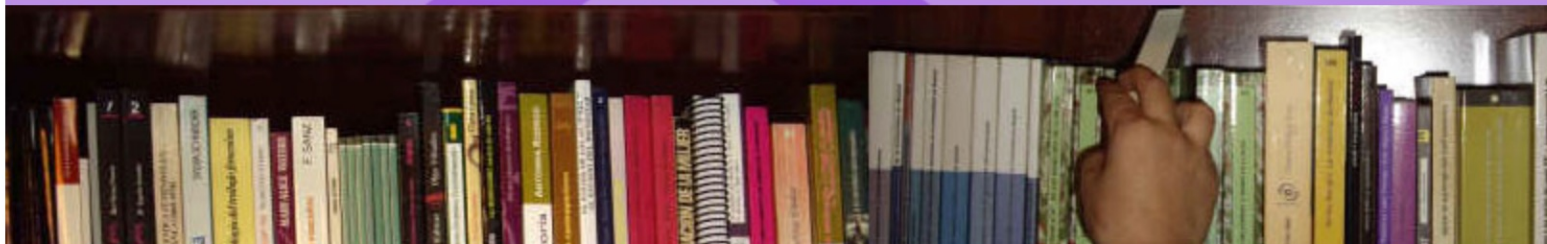
Alberto Berzosa, Lucas Platero,
Juan Antonio Suárez y Gracia Trujillo (eds.)

**Reimaginar
la disidencia sexual
en la España de los 70**
Redes, vidas, archivos

edicions bellaterra

[QUI SOM](#)[FES-TE SÒCIA](#)[ACTIVITATS](#)[GRUPS](#)[FEM-SABER](#)[ENLLAÇOS](#)[RECURSOS](#)

e-mail: casadeladonapv@gmail.com

RECURSOS

A la casa comptem amb alguns recursos que ens sembla interessant de destacar en aquesta pàgina, no només perquè coneguem la seua existència, sinó també per a dir-vos que poden estar a la vostra disposició:

- En primer lloc, comptem amb l'associació de moltes dones que ens donem suport mútuament i que busquem la continuïtat d'aquesta iniciativa. Aquesta reunió d'energies i suport econòmic és la base de la nostra existència.
- Estem en una gran casa, amb diversos espais, cuina (per a elaborar , per exemple , els rics sopars literaris), una gran sala capaç d'acollir activitats molt diverses (xarrades, actuacions, treball del cos, tallers...) i diverses sales més xicotetes per a reunions de grups.
- Tenim una biblioteca que organitzem i ampliem contínuament. Està oberta a les sòcies per a consulta i per a préstec i, en breu, esperem poder oferir-vos-la a totes, presencialment o virtualment. Aquesta biblioteca conté literatura de tots els gèneres escrita per dones.
- Tenim en projecte un centre de documentació feminista. De moment tenim muntons de documents amb retalls de la nostra història esperant. T'animes?
- Comptem amb una àmplia xarxa de contactes, tant de grups o organitzacions feministes del País València com de la resta de l'Estat.
- Ens comuniquem amb les sòcies per mitjà de la nostra "Butlletina" mensual. En ella informem de les activitats que realitzem o d'aquelles en què participem, de les activitats dels grups de la casa i d'altres que ens pareixen interessants.
- I a partir d'ara també comptem amb aquesta web que esperem que ens aproxime més.

Pots contactar personalment amb nosaltres de dilluns a dijous de 18 a 21 hores.

CONTACTE

Documentació

Documentació General

Ponències polítiques i organitzatives

Altra documentació

ARXIU PERSONAL DE PRESEN SÁEZ DE DESCATLLAR

bibliotequèsUV

VNIVERSITAT
D VALÈNCIA

L'SBD

Biblioteques i arxius

Serveis

Recursos

Formació

Ajuda

[Inici](#) > [Biblioteca de Ciències Socials "Gregori Maians"](#) > [Novetats](#)

[Informació i horaris](#)

Biblioteca de Ciències Socials "Gregori Maians"

[Arxiu](#)

[Cicle de debats 2020/21](#)

[Llibre](#)

[Premsa](#)

[Qui som](#)

[Contacte](#)

[Arxiu](#)

[Llibre](#)

[Premsa](#)

[Qui som](#)

[Contacte](#)

MEMÒRIA FEMINISTA

FEMINISTAS VALENCIANAS

Historia del feminismo en la Comunidad Valenciana

En el año 2011 se realizan una serie de entrevistas a feministas valencianas grabadas en formato audiovisual. Forman parte de un proyecto sobre la **“Memoria del Feminismo en el País Valenciano, 1970-1997”** desarrollado por Concepción Gisbert Jordá, Dolores Sánchez Durá y Mª Teresa Yeves Bou de la Universitat

[QUI SOM?](#) ▾ [PROJECTES](#) ▾ [ACTIVITATS](#) ▾ [ACTUALITAT](#) ▾ [CONTACTE](#) ▾ [FES-TE SÒCIA](#)

Centre de documentació

Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona

Arxiu Municipal

QUI SOM? ▾

CONSULTA ▾

SERVEIS ▾

FONS I COL·LECCIONS ▾

ACTIVITATS I DIFUSIÓ ▾

Primeres Jornades Catalanes de la Dona. Maig de 1976

Testimonis en primera persona

Presentació

L'Arxiu Històric de la Ciutat recull i posa a l'abast de la ciutadania els testimonis de diverses dones participants a les **Primeres Jornades Catalanes de la Dona**, que van tenir lloc del 27 al 30 de maig de 1976 al paranimf de la Universitat de Barcelona. Aquestes jornades van suposar el ressorgiment del moviment feminista a Catalunya, el de la *segona onada*.

Amb el bagatge del pensament feminista, l'experiència de la lluita en la clandestinitat durant el règim franquista i la voluntat de millorar les condicions de vida després d'anys de dictadura, gairebé 4.000 dones, arribades de ciutats i pobles de Catalunya, es troben al Paranimf de la Universitat de Barcelona per celebrar les Jornades Catalanes de la Dona.

Vint dones que van participar tant en la preparació com en el desenvolupament de les Jornades expliquen la seva experiència i donen compte dels debats vitalment importants que s'hi produïren. I alhora, després d'aquells quatre dies de maig, també van participar en una

Search...

× ARCHIVE

LOGBOOK

WORK

× ALL

BOOK

DESIGN

DOCUMENTARY

PERFORMANCE

PHOTO

RESEARCH

SHOW

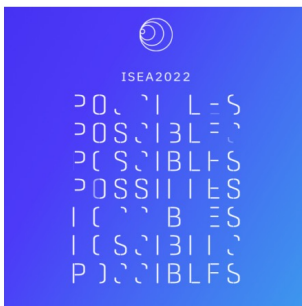
TEACHING

TEXT

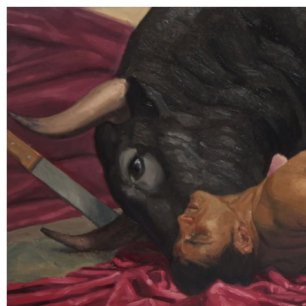
VIDEO

WEB

WORKSHOP

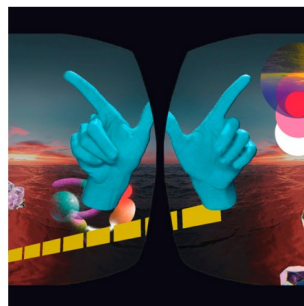
ICREA 2022

MUSEARI

CED MACBA

UNIVERSO EUTÓPICO

DART WOJNAROWICZ

ARCHIVI DIVERGENTI

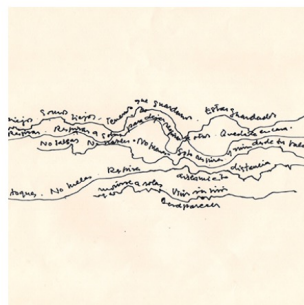
AAAA*

TSQ 8.4

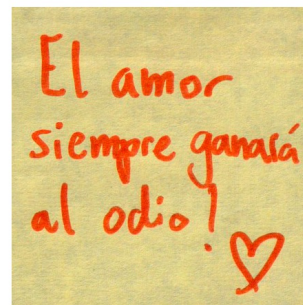
OUR MANY EUROPE

ARCHIVOS DEL COMÚN IV

ESCHID 2021

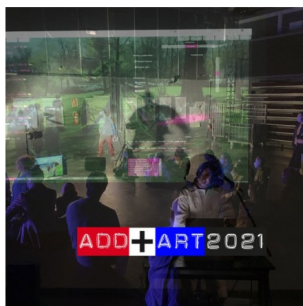
ARCHIVO POST-IT

MEMÒRIA

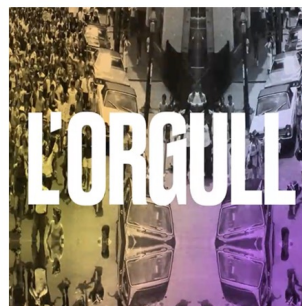
MARIPENSANDO

ADD+ART 2021

NO BINARIO Y QUEER

L'ORGULL

ORGULLOSXS

Centre LGTBI Barcelona

www.barcelona.cat

Cerca a barcelona.cat...

Català

Ajuntament de Barcelona

Diversitat sexual i de gènere

Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI

Centre LGTBI de Barcelona

CENTRE SERVEIS PROGRAMES ENTITATS CENTRE DE DOCUMENTACIÓ NOTÍCIES ACTIVITATS DOCUMENTACIÓ I RECURSOS CONTACTE

Centre de Documentació Armand de Fluvià

El Centre LGTBI de Barcelona acull el Centre de Documentació Armand de Fluvià, mitjançant un Conveni de Cessió en Comodat a l'equipament per part del Casal Lambda.

El fons del Centre aplega una àmplia col·lecció documental (biblioteca, hemeroteca, videoteca i arxiu històric) relacionada amb el fet homosexual i altres temàtiques vinculades a la diversitat sexual, afectiva i de gènere.

El Centre de Documentació disposa d'una sala de consulta a l'abast de l'àmbit estudiantil, investigador o professional per tal de:

- Recopilar documentació de temàtica LGTBI que pugui ser d'interès prioritari per a joves gais, lesbianes i transsexuals, tot posant-la a disposició de la ciutadania.
- Establir contacte i fer possible la col·laboració entre particulars, entitats i iniciatives ciutadanes que treballen per la normalització dels diversos aspectes de la vida de les persones LGTBI
- Desenvolupar publicacions i materials per a la formació de professionals i la sensibilització de la societat sobre diversitat sexual, afectiva i de gènere.
- Promoure i facilitar l'estudi i la recerca històrica sobre la lluita pels drets de les persones LGTBI a la ciutat de Barcelona i a la resta del món.

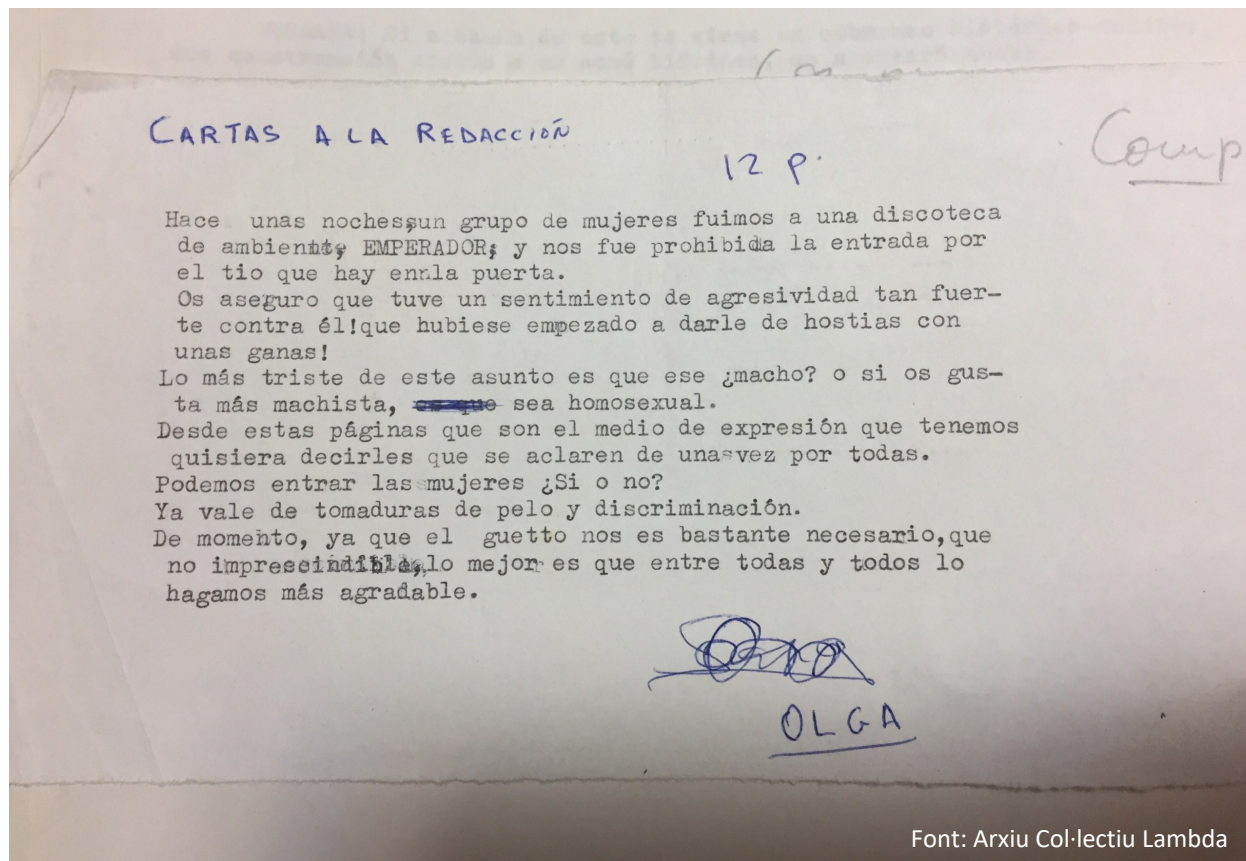
Horari de consulta i préstec: dilluns, dimarts, dijous i divendres de 16 a 20 h (cal

Facebook, Twitter, YouTube, Instagram

3

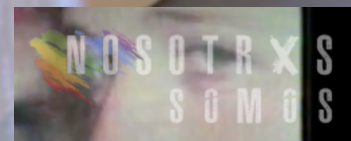
Contrametodologies queer

QUÈ ÉS ARXIVABLE?

DOLORS MAJORAL

Episodio 6: Violeta. La
revolución lesbiana

E6

El sexto capítulo se adentra en el color de la mujer y el feminismo para narrar los cuarenta años de pensamiento lesbiano en España.

01/07/2019

+16

HD

SESION de CINE.

Dia - 18 de Junio

Hora - 10'30 Noche

Lugar - Valencia Cinema

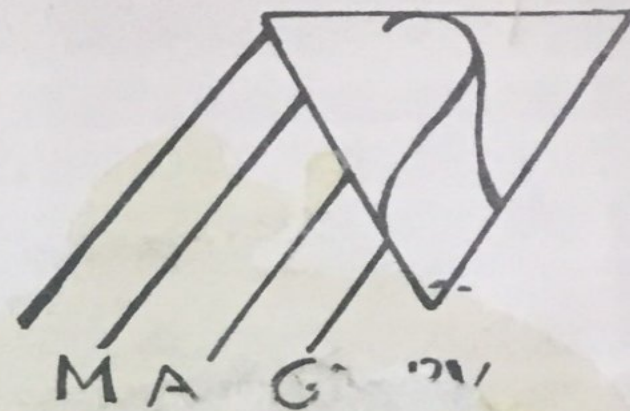
Película -

- Documental del NODO
Sobre el F.A.G.C.
- "LA LEY DEL MAS FUERTE"
de Fassbinder.

Presenta - Rafa Mari, de
Cartelera Turia

Ponte en contacto con nosotros-as.
Apóyanos.
Apdo. Correos 1.974

28 JUNY DIADA MONDIAL
del ORGULL GAI

PER L'ALLIBERAMENT
DEL DESIG HOMOSEXUAL

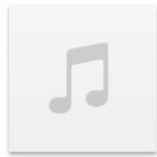

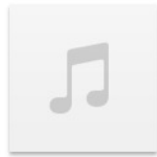
Àngels
Picola.m4a

Geno.m4a

Picola Susi, Viqui i
Carmen.m4a

Laura.m4a

Font: Arxiu personal Olga Maroto

Font: Arxiu Col·lectiu Lambda

4

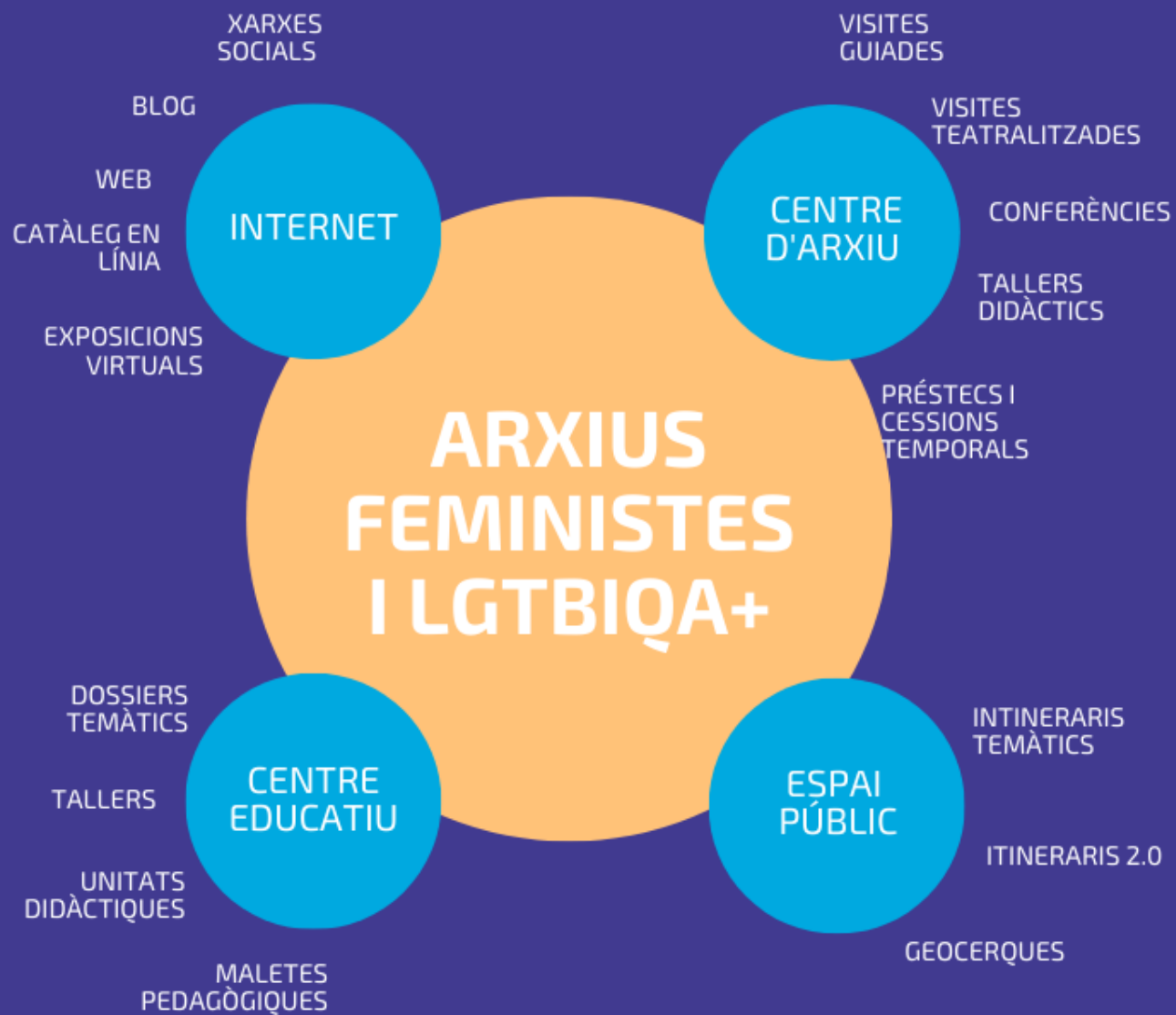
Més enllà dels museus
Usar i replicar els materials
d'arxiu

DEMOCRATITZAR ELS ARXIS

5

POSSIBILITATS PEDAGÒGIQUES DELS ARXIVS

Drets civils

VALENCIA, 15 de Junio de 1983

EL MOVIMENT D'ALLIBERAMENT GAI DEL PAIS VALENCIA (MAGPV), YA ES LEGAL.

Ayer se recibió en nuestra sede social de Covarrubias 6 una notificación del Ministerio del Interior y de su Registro de Asociaciones unos documentos en los que se hacía constar, que el Moviment d'Alliberament Gai del País Valencià (MAGPV) ha entrado por fin en el registro de Asociaciones Legales. El MAGPV es la cuarta organización gai legalizada por el Ministerio del Interior; ya son legales junto a nuestra organización, en el ámbito del Estado Español: el FAGC de Catalunya (siendo legalizada durante el gobierno de la UCD), EHGAM de Euzkadi y FAGI de Baleares, están pendientes de legalización: AGAMA (Asociación Gai Madrileña) y el Frente de Liberación Homosexual de Andalucía (FLHA).

QUI SÓN ELS "PERILLOSOS SOCIALS"?

Durada aproximada: 2 hores

Objectius:

- Conèixer la història del moviment LGTB del País Valencià i el tractament històric que se li ha donat.
- Reconèixer el valor únic i insubstituïble dels arxius.

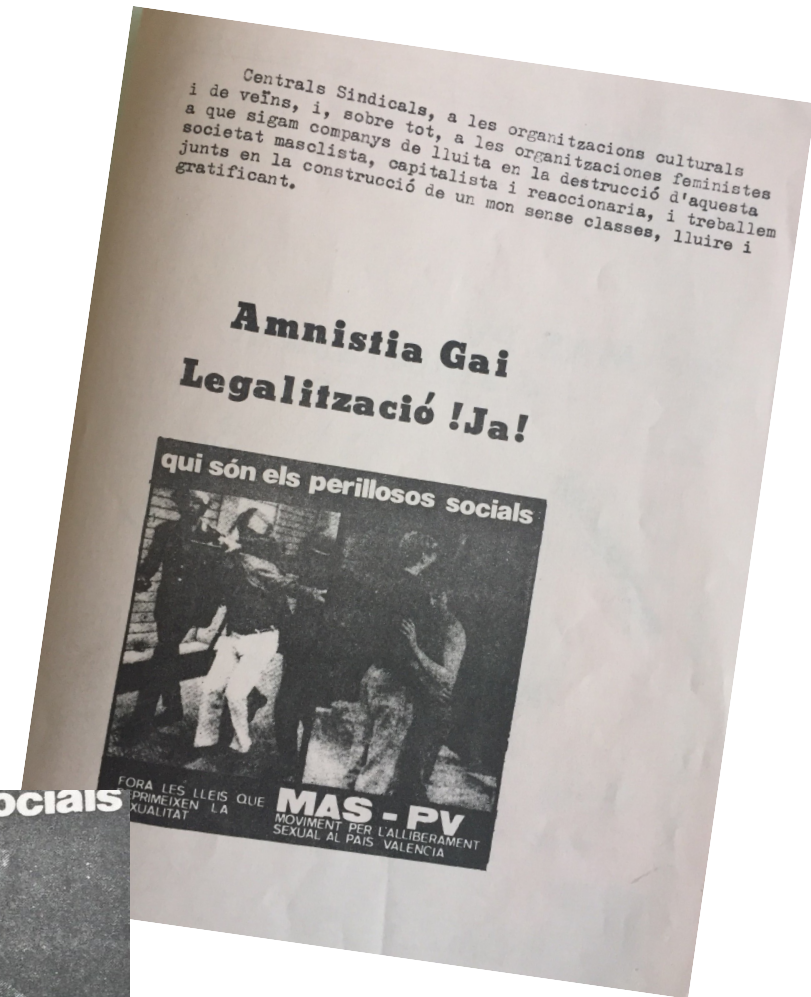
Desenvolupament:

- Es projectarà i es plantejaran una sèrie de preguntes:
 - Què deia la Llei de Perillositat i Rehabilitació Social sobre "els perillosos socials"? Qui eren? En quin any es promou aquesta llei? Quan es deroga?
 - Com percebia la societat en aquella època l'homosexualitat i la transexualitat?
- Debat grupal.

Material de treball:

- Vídeo
- Llei 16/1970 de Perillositat i Rehabilitació Social

*Activitat adaptada de Platero, L. (2014: 316, 326).

Interseccionalitat

SO, YOU ARE ANGRY!

So you say we are treating a good Lesbian,
Who finally has the courage to produce a Lesbian festival.
So you are angry that we are once-again causing pain
and anguish in the Lesbian community.

Are you once again asking yourself why,
Why do we always have to be a thorn at every Lesbian event?

So you are angry that we won't go away.

But, are you ever angry that we are not there because
we can't walk up the stairs?

Are you ever angry that we can't be there because
we have no control over when we have to shit and piss,
and if we can't use the toilet we can't be there?

Are you ever angry that we can't go because the event
is not interpreted for those who can't hear
your spoken words?

Are you ever angry that when we came out
we were committed to making Lesbian space accessible
and we still can not go and be safe?

Are you ever angry or sad that if you had a friend
or lover who couldn't walk upstairs, she could never
come to dinner at your home or sleep in your bed?

Are you ever in pain that a Lesbian performer has spoken
about the responsibility of all Lesbians to make our space
accessible, yet she herself still performs in places
we cannot go?

I know you are angry at me because I live in a chair
or I cannot hear your words.

I know you are angry at me because it will cost more
money out of your pocket to hire another Lesbian to interpret
your concert, which will allow me the choice whether I want
to come to your event or not.

I know you are angry because no matter what you do
it is never enough.

Your anger means that you may never love me or be my friend.

Your anger means that someday you may walk away from me forever.

Your anger means that I may not be able to be your friend because
it hurts too much.

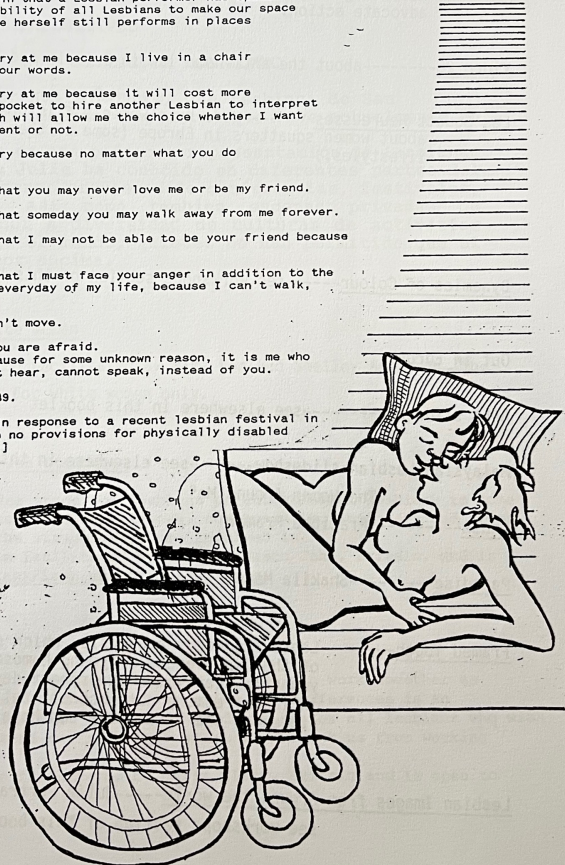
Your anger means that I must face your anger in addition to the
anger I must face everyday of my life, because I can't walk,

I can't hear, I can't move.

Your anger means you are afraid.
You are afraid because for some unknown reason, it is me who
cannot walk, cannot hear, cannot speak, instead of you.

by Joan Ballas, 1989.

[This was written in response to a recent lesbian festival in
America, which made no provisions for physically disabled
lesbians to attend.]

12

Conferencia Europea de Lesbianas (Barcelona, 1991)
Font: Arxiu personal Olga Ramos

VINDICACION feminista

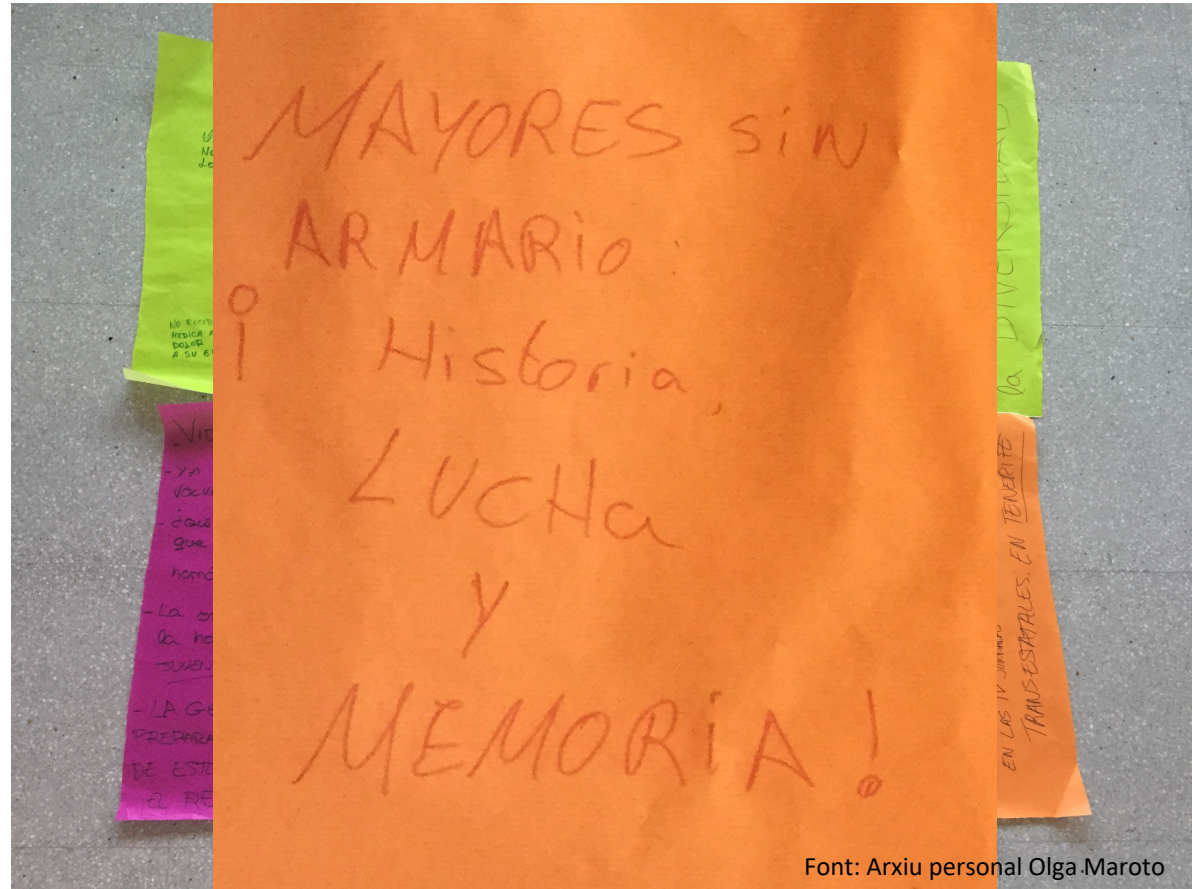
NUMERO 23 1 DE MAYO DE 1978 100 PESETAS

Entrevista en exclusiva
**ANGELA DAVIS:
NEGRO ES HERMOSO**
FRANCISCA NIETO

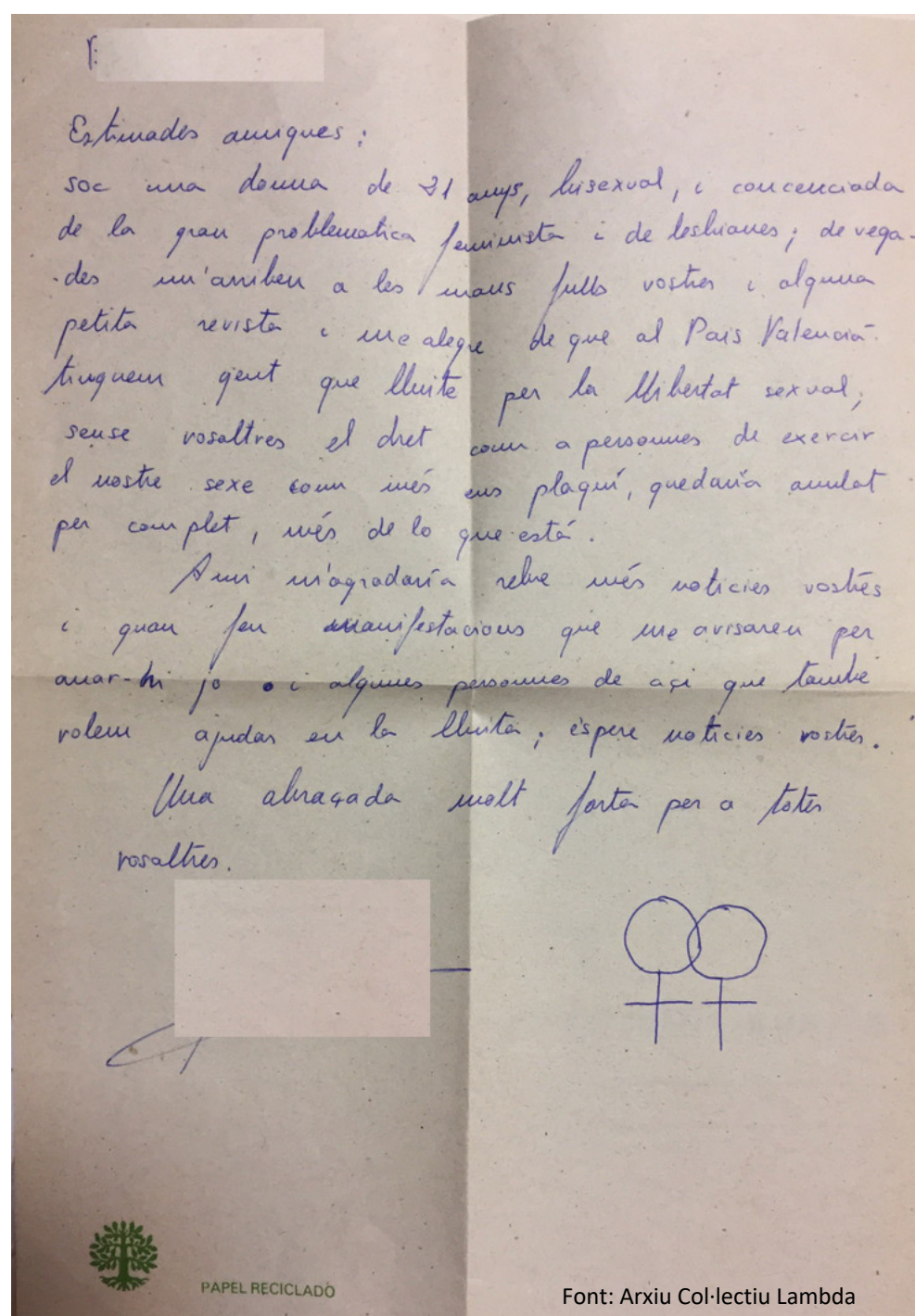

Campaña feminista
Divorcio. ya
PROCESO A
FAMILIA

LGTBIQ I DEPENDÈNCIA

Diversitat sexual

CONTEXTO	Y ALGUNOS	DATOS PARA LA	HISTORIA ♀	EN CATALUNYA
1980	1981	1982	1983	1984
Aparición del N° 2 - Nueva Época - de la Revista del FAGH - junio, 80 con un Documento - entrevista de Lesbianismo Jornadas de Sexualidad del Partido Feminista - Dona Ponencia sobre Lesbianismo de Lidia Falcón, Encarna Sanahuja y otra de Cristina Perri Rossi Aparición del N° 0 de la Revista del GLAL. Inauguración del local del GLAL (Barna) I° jornadas de Feministas Independientes, Barcelona - Ponencia de Lesbianismo de Gretel Ammann sigue la Casa de la Dona (Barna) participación de lesbianas indep. de la Casa de la Dona en el 1° Encuentro de ♀♀ Estatal (Madrid).	Manifestación del 8 Mayo: Supafestas Revista Amazonas (Oct.) Dona Abre "La Xarxa" - bar feminista Barna (23 Abril) Cierre del mismo bar como bar "Local". Cierre de la Casa de la Dona, Barna (final) Cierre de la Librería de Donas, Barna. Cierre del Local de Coordinadora Feminista. participación en Actos sobre la mujer en Ahorro de la Corona (6 Febrero) "Ponencia sobre lo Masc./Fem. y los planteamientos ♀♀ de Monica Wittig de Gretel Ammann II° jornadas de Lesbianas - Valencia Estatal. apodación de 2 hojas y un folleto "El aiso" del grupo de Lesbianas "Marcelaja" de la Casa de la Dona Participación, sin ponencia, en el II° Encuentro de Fem. Indep. - Vigo participación con 1 ponencia de Gretel Ammann y una explicación de la Casa de la Dona por varias mujeres en la Semana de discusión en Bilbao (12 Marzo) participación en "Semana Feminista" - Barcelona (30 Mar) (Marzo).	1° Programa de Televisión con Lesbianas - Gretel Ammann y Carmen en el Canal 2 de la Televisión Catalana Programa de Laura Palomés, dando la cara y el nombre. II° jornadas Catalanas de la Dona (29, 30, 31 Mayo) participaciones de Todas. Ponencia sobre lesbianismo de Lidia Falcón y Encarna Sanahuja Entrevista al GLAL - Rev. Luínia (Junio) Jornadas sobre Homosexualidad de Radio Mollat - GLAL (Feb-Mar) "Setmana Moviments Radicals" Area de Jovenut - Aj. de Barabre Ponencias y colaboración del GLAL y de Gretel Ammann (Abril) Bar abierto como "La Hipoteca" 23 Abril participación en las jornadas sobre la Seducción - Valencia Ponencia de Gretel Ammann participación sin ponencia de lesbianismo en el III Encuentro/Jornadas de Fem. dependiente, en San Sebastián	Semana Internacional de la Lesbiana (GLIS) org. el GLAL en Barcelona (Febrero) Crisis interna del GLAL le pierde el local (julio-ago.) Capítulo de lesbianismo en el libro: Homosexualidad Anti-catalunya - por Mercè Fornells participación con un debate frustrado sobre ♀♀ en las IV jornadas/Encuentros de Fem. Indep. - Valencia (29 Oct. - 1 Nov.) participación en las jornadas de Sexualidad - Estatal - Madrid con la ponencia "El cuento de nunca acabar" - de J. Am. Bar abierto como "La Hipoteca" (23 Abril)	Bar feminista se convierte en New Kaka. Apertura del "Centro de donas" (Centro) (15 Oct. Barcelona). Programa "Cara a Cara" Entrevista a Lesbianas Mercè Fornells. (Enero) Resurgimiento del GLAL Debate de Lesbianismo. (Barcelona) - (Junio) participación sin ponencia sobre ♀♀ en las V jornadas/Encuentros de Mujeres Indep. - Madrid (1, 2, 3, 4 Nov.)

Coeducació

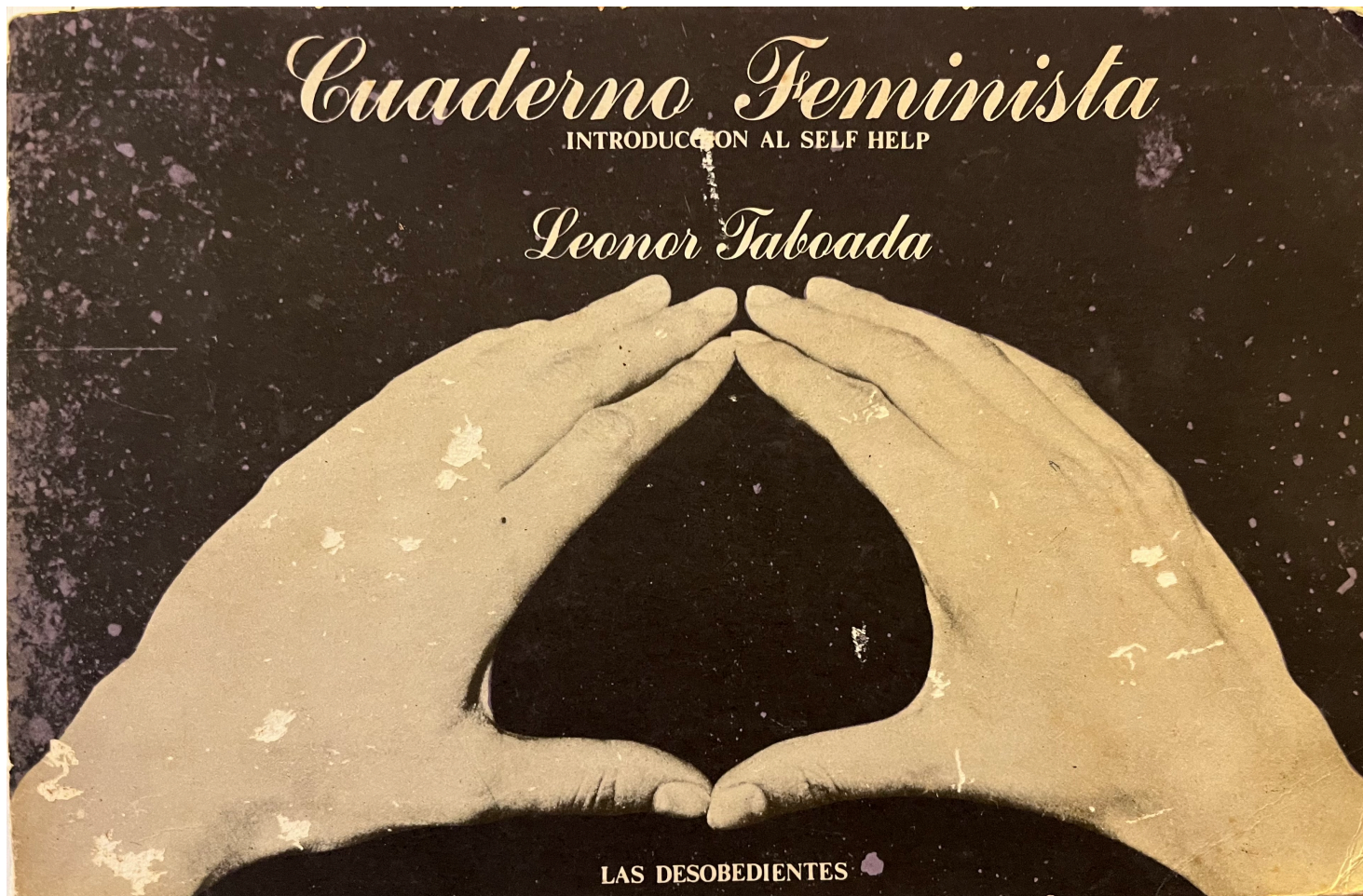
ASSEMBLEA DE DONES D'ENSENYAMENT

PROJECTE DE
«EL LLIBRE LILA DEL COLE»
(ELS DRETS DE LES ALUMNES)

Font: Vindicación Feminista (2009) Foto: Pilar Aymerich

Drets sexuals i reproductius

HISTÒRIA DE L'AVORTAMENT

Durada aproximada: 3 horas

NI UN JUDICI MÉS PER AVORTAMENT

El pròxim dia 16 de Març es celebrarà a Bilbao, després de dos ajornaments, el judici contra 11 dones acusades d'haver avortat entre 1.968 i 1.976.
El fiscal demana que se les condemne a penes que van des dels 60 anys de presó fins a 6 mesos i un dia.

L'Assemblea de Dones de València considera que la mera celebració d'aquests judicis no és altra cosa que la manifestació, una vegada més, de la mil·lenària situació d'opressió i d'exploació que patim les dones.

No és altra cosa que el producte de la ideologia patriarcal que concep les dones abans com a mares i esposes, que com a persones, ideologia que entén la maternitat com l'única opció que tenim les dones, que impedeix a les dones poder decidir sobre el nostre cos i la nostra vida, que nega la nostra sexualitat pròpia, en tot cas el que sí que reconeix és el deure a donar satisfacció al marit.

Aquells que neguen el dret a l'avortament volen ignorar que:

- * 500.000 dones avorten a l'any en l'estat espanyol.
- * Que se produeixen, per avortaments fets en condicions roïns (per ser il·legals) 3.000 morts anuals.
- * Que hi ha un gran nombre de dificultats econòmiques i socials i de tot tipus que aquesta societat ens imposa, per a tindre fills en condicions humanes, obligant a moltes dones a avortar sense desitjar-ho.
- * A les dones no ens agrada avortar, sabem que és una agressió al nostre cos, que no té res d'agradable; però el que és cert és que, de vegades, no ens queda cap altra eixida.

Les dones hem de dir prou, prou a una maternitat imposada, prou a que decideixen per nosaltres, sobre el nostre cos les úniques que decidim som les dones, prou a una sexualitat repressora i en funció del plaer de l'home, les dones tenim sexualitat, tenim dret al plaer.

Per això exigim:

**centres d'informació sexual
anticonceptius per a no avortar
DRET A L'avort, les dones DECIDIM
AMNISTIA PER A LES 11 DONES**

El 16 de Març, amb les 11 dones, ens van a jutjar a totes; van a jutjar el dret de les dones a controlar el nostre cos, la nostra maternitat i la nostra vida.

La resposta ha de ser la lluita per l'AMNISTIA per a les 11 dones i pel dret a l'avortament. Cridem a totes les dones i a tot el poble a recolzar aquesta causa.

Assemblea de Dones de València

juicios aborto Bilbao . dia 16-6-81

El próximo día 16, serán juzgadas en Bilbao once mujeres acusadas por aborto.

Este juicio que debería haberse celebrado el 26 de Octubre de 1.979, fué entonces suspendido.

Ocho mujeres de las procesadas están acusadas de haber abortado. Sus edades oscilan de 33 a 46 años, todas excepto una están casadas, con un promedio de tres hijos y en una situación económica difícil. La mayoría de ellas declararon que la Seguridad Social les había negado anticonceptivos.

En Octubre de 1.979, las mujeres de todo el estado nos movilizamos: encierros, manifestaciones, firmas . . . , fuerzas políticas y sociales se solidarizaron. Exigimos la amnistía para las once mujeres y el derecho al aborto.

Ahora después de la detención de las trabajadoras/ores y varias mujeres, en el planning familiar "los Marañjos" de Sevilla y - el procesamiento de estos acusados de practicar abortos, se producen los juicios de Bilbao suspendidos hace casi dos años.

Entonces la respuesta y la solidaridad fué amplia y unánime, no se atrevieron a juzgarlas.

Hoy aprovechando el panorama político cada vez mas reaccionario, se convocan los juicios de Bilbao.

La amnistía para las once mujeres, el derecho al aborto, no es hoy un tema secundario dados los "graves acontecimientos" por los que atraviesa el estado español. Es un tema tan importante como siempre para nosotras las mujeres.

Pero además la amnistía para las mujeres de Bilbao y para las de Sevilla será una pequeña victoria arrancada, y un avance en nuestra libertad cotidiana, que hoy se ve tan a menudo amenazada.

Al igual que en 1.979, las mujeres vamos a expresar nuestra solidaridad con las mujeres de Bilbao.

EXIGIENDO:

Amnistía para todas/os las encausadas por delitos de aborto.

Derecho al aborto libre y gratuito.

ACUDE EL DIA 15 DE JUNIO A LAS 12 DE LA MAÑANA A LA CONCENTRACION EN LOS JUZGADOS DE VALENCIA.

ASAMBLEA DE MUJERES DE VALENCIA

- Objectius:**
- Conèixer la història de l'avortament en Estat espanyol.
 - Reconèixer el valor únic i insubstituïble dels arxius.
- Desenvolupament:**
- Lectura del text i invitació a la reflexió mitjançant una sèrie de preguntes:
 - Per què van ser jutjades les 11 dones a Bilbao?
 - Què va passar a la clínica de Sevilla?
 - Què cercaven les campanyes d'autoinculpació "Jo també he avortat"?
 - Durant el període democràtic, en quin any s'aprova la primera llei de l'avortament? I la segona? I la tercera?
- Teatralització. Es demanarà a l'alumnat que juguen amb els rols de les dones jutjades, del moviment feminista i dels jutges.
- Material de treball:**
- Manifest Assemblea de Dones de València (Material d'arxiu extret del fons de l'Associació Casa de la Dona de València, any 1981).
 - Llei orgànica 11/2015, de 21 de setembre, per a reforçar la protecció de les menors i les dones amb capacitat modificada judicialment en la interrupció voluntària de l'embaràs.

• Activitat adaptada de Sanchis, R. (2018: 86-89).

Diversitat familiar

*MADRES LESBIANAS

Observamos una amplia gama de diversidad cuando hablamos de madres lesbianas. Lesbianas de todo tipo de procedencia y edades y diferentes habilidades estan criando sus hijos de diferentes maneras. Lo hacemos como madres biológicas y como madres no biológicas y en otras variaciones de estilos de vidas lésbicos.

Concevimos nuestros hijos en relaciones heterosexuales o en situaciones de estilo de vida lésbicos. Esto lo logramos en relaciones con hombres, por auto-inseminación o inseminación artificial de parte de donadores conocidos u anónimo.

Los objetivos de este taller son: apoyarnos a traves del intercambio de estrategias usadas para enfrentar nuestros problemas políticos y personales de manera que podamos experimentar con nuestros hijos una vida alegre y vigorosa; e intercambiar experiencias e información acerca de nuestra situación en los diferentes paises en que vivimos de manera que podamos aprender una de la otra sobre nuestros logros en termino los derechos y posibilidades como madres lesbianas.

Facilitado por: Marleen Heeman, Holanda.

Moviment feminista

Font Foto: <https://feministasvalencianas.wordpress.com>

QUÈ ET DIU AQUESTA FOTO?

Durada aproximada: 2 hores

Objectius:

- Conèixer un esdeveniment clau en la història del moviment feminista valencià.
- Reconèixer el valor únic i insubstituïble dels arxius.

Desenvolupament:

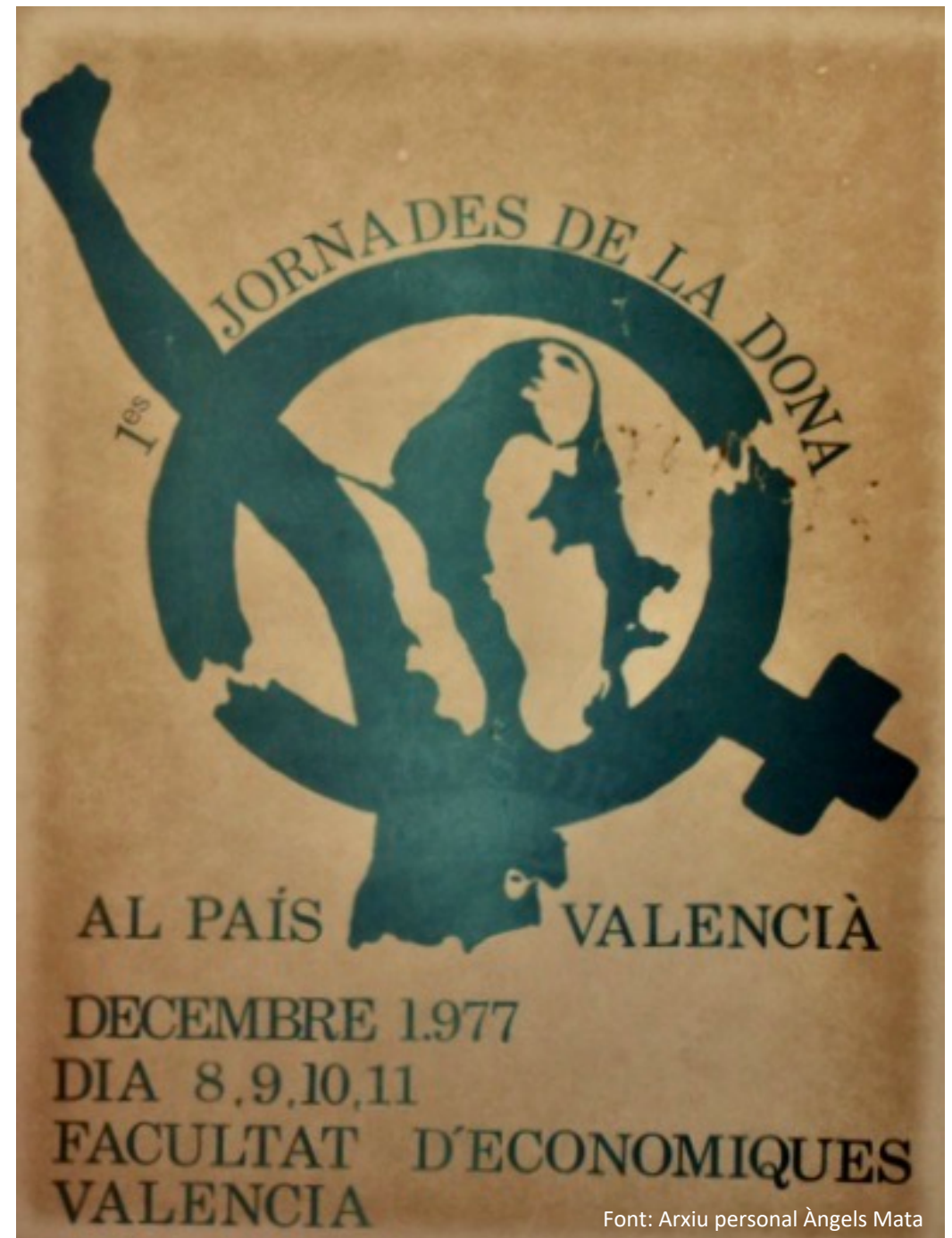
- Es mostrarà la foto i es plantejaran una sèrie de preguntes:
 - Has vist aquesta foto abans?
 - On succeeix?
 - Què succeïa en l'Estat Espanyol en 1977?
 - Des de llavors fins ara, per a les dones quins drets han canviat i com?
 - Quins temes es debaten en les ponències? Continuen sent temes d'actualitat?
- Per grups reduïts 3-4 persones treballen sobre el document de ponències i elaboren un producte creatiu que mostre el treball grupal.

Material de treball:

- Foto I Jornades Dona del País Valencià
- Document ponències de les jornades

*Activitat adaptada de Platero, L. (2014: 297).

Font: [Maroto, O. \(2019\) Archivos feministas y LGTBIQA+ como herramientas pedagógicas en la especialidad de Servicios Socioculturales y a la Comunidad.](#)

Font: Arxiu personal Àngels Mata

bomba al libro

La librería de la “Dona”, en Valencia ha recibido ya las primeras amenazas de la “intelligence” fascista. Les han puesto la pared perdida. Además de las consabidas cruces gamadas. Letreros de “las bombas explotan” y “Primer aviso”, dan cuenta de la capacidad de racionalización del fascismo.

A “Agre-dolç”, librería especializada en no-violencia, ecologismo, etc..., le han lanzado cócteles dos veces en la misma semana.

Cuentan que la policía al ir comentó que podría haber sido la extrema izquierda. Claro. ¿Quién sino?

Solidarizados con los agredidos, exigimos: ¡Disolución de las bandas fascistas! Que ya es hora. Oye.

Font: Revista Los Marginados (1978)

IMAGINA...
QUÈ PODRIES TREBALLAR AMB
AQUEST MATERIAL?

ACTIVIDADES FEMINISTAS

Para muestra... una cronología feminista del mes de noviembre pasado. Todas estas actividades, y las que se sucedieron durante diciembre, culminaron con el llamado, por sus organizadores, Primer mitin feminista después de 40 años. Mala denominación porque nunca hubo ningún mitin feminista en nuestro país.

Este mitin, que de haberse organizado contando con todos los grupos feministas de Barcelona, y no sólo la Asociación Catalana de la Dona, hubiera podido ser realmente el principio de la unidad feminista. Pero no lo fue...

EN BARCELONA, NOVIEMBRE DE 1976

Vindicamos

Día 12: Manifestación ante el edificio de los Juzgados, con pancartas, pegatinas, octavillas ... Es el día en que M.ª Angeles Muñoz tiene que entregar a su hija. 500 personas.

Día 18: Gran manifestación organizada por la Associació Catalana de la Dona delante de la Catedral. Contra el delito de adulterio y por la igualdad de derechos entre el hombre y la mujer.

Día 20: A las 6 de la tarde, manifestación en Sta. Coloma, en protesta por la violación de una mujer de 47 años por un joven de 19, tras haberla golpeado con una pala. Alrededor de 100 mujeres.

Día 20: A las 5 de la tarde, encierro de 50 mujeres en la Iglesia de San Paulino de

Nola, en San Adrián del Besós, durante 24 horas. Llegaron a ser 100 mujeres.

Día 21: A las cinco de la tarde, salida del encierro en manifestación por el barrio. Alrededor de tres mil personas, con pancartas, pegatinas, consignas, etc.

Día 22: Manifestación por María Angeles Muñoz, delante de los Juzgados, recorriendo Ramblas abajo.

Día 25: A las 7,30 de la tarde, gran festival de la Canción, organizado por A.U.P.E.P.M., en el Paraninfo de la Universidad. Cantan M.^a del Mar Bonet, Julia León, Marina Rosell y Elisa Serna.

Día 27: A las 11 de la mañana, manifestación organizada por la Asociación de Mujeres Divorciadas, delante de los Juzgados, en contra del delito de Adulterio y contra las leyes que discriminan a la mujer. Alrededor de 300 mujeres con camisetas blancas y letras en negro que ponían: *Yo también soy adúltera.*

Toleramos

Dí

Día 19: Charla sobre Sexualidad en la Vocalía de Mujeres de la Asociación de Vecinos de la Sagrera, a cargo de la comisión de planning de la Coordinadora de Mujeres de Barcelona.

Día 4: Colegio de Arquitectos. Conferencia *La Dona aquí i avui*. Magda Oranich, Ana Mercadé y Ana Ballestbó.

Día 24: Conferencia multitudinaria en el Paraninfo de la Universidad, organizada por la Liga C. y L.C.R., en la que habla Linda Jenness sobre los Movimientos Feministas en U.S.A.

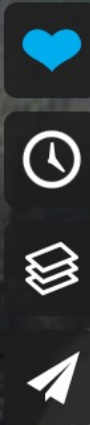
Boicoteamos

Día 22: Conferencia de los partidos PSC (ex-R), PSUC y CDC sobre sus programas

IMAGINA...
QUÈ PODRIES TREBALLAR AMB
AQUEST MATERIAL?

ARCHIVAS FF

PROPUESTAS FEMINISTAS EN TORNO A LA MEMORIA Y A LA DECONSTRUCCIÓN DE ARCHIVOS

00:56

El potencial pedagògic dels arxius i la memòria feminista i LGTBIQ+

Olga Maroto Delgado
maroto.olga@gmail.com

Reconeixement-NoComercial 4.0
Internacional

informació
sexual a l'escola

FAH P.V